

Latvijas Republikas Senāts

LĒMUMS

Rīgā 2022.gada 9.martā

Tiesa šādā sastāvā: senatori Sandra Kaija, Ivars Bičkovičs, Inese Laura Zemīte

izskatīja rakstveida procesā kriminālietu sakarā ar Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta virsprokurora Arvīda Kalniņa protestu Kriminālprocesa likuma 63.nodaļas kārtībā par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 26.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 26.novembra spriedumu /pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 10 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, noteiktajam sodam pilnībā pievienots neizciestais papildsods, kas noteikts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 20.marta spriedumu, galīgais sods /pers. A/ noteikts brīvības atņemšana uz 1 gadu 10 mēnešiem, probācijas uzraudzība uz 1 gadu un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 3 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu 10 mēnešiem.

[2] Ar Rīgas apgabaltiesas 2020.gada 10.marta spriedumu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 26.novembra spriedums atcelts daļā par /pers. A/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, noteiktajam sodam pilnībā pievienots sods, kas noteikts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 20.marta spriedumu, galīgais sods /pers. A/ noteikts brīvības atņemšana uz 1 gadu 10 mēnešiem, piespiedu darbs uz 100 stundām, probācijas uzraudzība uz 1 gadu un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 3 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu 10 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu soda termiņā pilnībā ieskaitīts izciestais sods pēc iepriekšējā sprieduma – piespiedu darbs – 100 stundas un izciestais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – daļa no 2019.gada 24.aprīļa līdz 2019.gada 26.novembrim.

Pārējā daļā spriedums atstāts negrozīts.

[3] Par Rīgas apgabaltiesas 2020.gada 10.marta spriedumu Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta virsprokurors A. Kalniņš iesniedzis protestu Kriminālprocesa likuma 63.nodaļas kārtībā, kurā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktu, 587.panta pirmās daļas 2.punktu, 662.panta pirmo daļu, 663.panta otro daļu, 665.panta pirmās daļas 3.punktu, lūdz atcelt Rīgas apgabaltiesas 2020.gada 10.marta spriedumu daļā par /pers. A/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un lietu atceltajā daļā nosūtīt jaunai izskatīšanai Rīgas apgabaltiesā.

Pamatojot savu lūgumu, virsprokurors protestā norādījis, ka Rīgas apgabaltiesa spriedumā konstatējusi, ka ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 20.marta spriedumu piespriesto piespiedu darbu uz 100 stundām /pers. A/ ir izcietis. Kopš stājās spēkā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 20.marta spriedums, proti, 2019.gada 24.aprīlī, /pers. A/ apcietinājumā nav atradies, līdz ar to sācis izciest piespriesto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu – uz 3 gadiem. Krimināllikuma 50.panta piektā daļa noteic, ka soda laikā ieskaitāms sods, kas pilnīgi vai daļēji jau izciests pēc pirmā sprieduma, un apelācijas instances tiesa atzinusi, ka saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu soda termiņā ieskaitāms pilnīgi izciestais sods pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 20.marta sprieduma – piespiedu darbs – 100 stundas, kā arī izciestā papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – daļa no 2019.gada 24.aprīļa līdz 2019.gada 26.novembrim. Rīgas apgabaltiesa, taisot jaunu spriedumu daļā un nosakot galīgo sodu /pers. A/, nav ņēmusi vērā izciestā papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – daļu no 2019.gada 26.novembra līdz jaunā sprieduma taisīšanas dienai – 2020.gada 10.martam.

Ievērojot minēto, apelācijas instances tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā norādīto pārkāpumu, proti, Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nepareizu piemērošanu, kas novedis pie notiesātās personas – /pers. A/ stāvokļa nelikumīgas pasliktināšanās.

Motīvu daļa

[4] Senāts atzīst, ka Rīgas apgabaltiesas 2020.gada 10.marta spriedums atceļams daļā par /pers. A/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un lieta atceltajā daļā nosūtāma jaunai izskatīšanai Rīgas apgabaltiesā.

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa, nosakot apsūdzētajam galīgo sodu, pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā norādīto pārkāpumu, jo nepareizi piemērojusi Krimināllikuma Vispārīgās daļas normu – Krimināllikuma 50.panta piekto daļu. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu galīgais sods /pers. A/ noteikts brīvības atņemšana uz 1 gadu 10 mēnešiem, piespiedu darbs uz 100 stundām, probācijas uzraudzība uz 1 gadu un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 3 gadiem.

Senāts konstatē, ka Rīgas apgabaltiesa, taisot 2020.gada 10.marta spriedumu un nosakot galīgo sodu /pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma

50.panta piekto daļu, nav ņēmusi vērā izciestā papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – laika periodu no 2019.gada 26.novembra līdz 2020.gada 10.martam.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 26.novembra spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 10 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, noteiktajam sodam pilnībā pievienots neizciestais papildsods, kas noteikts pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 20.marta sprieduma un galīgais sods /pers. A/ noteikts brīvības atņemšana uz 1 gadu 10 mēnešiem, probācijas uzraudzība uz 1 gadu un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 3 gadiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu 10 mēnešiem.

/pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā – atcelts pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Rīgas apgabaltiesa ar 2020.gada 10.marta spriedumu atcēlusi Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 26.novembra spriedumu daļā par /pers. A/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, noteiktajam sodam pilnībā pievienojot sodu, kas noteikts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 20.marta spriedumu, galīgais sods /pers. A/ noteikts brīvības atņemšana uz 1 gadu 10 mēnešiem, piespiedu darbs uz 100 stundām, probācijas uzraudzība uz 1 gadu un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 3 gadiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu 10 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu soda termiņā pilnībā ieskaitīts izciestais sods pēc iepriekšējā sprieduma – piespiedu darbs – 100 stundas un izciestais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – daļa no 2019.gada 24.aprīļa līdz 2019.gada 26.novembrim.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstāts negrozīts.

No Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojuma „Tiesu prakse sodu noteikšanā par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem un pēc vairākiem spriedumiem, sodu saskaitīšanā un aizstāšanā (Krimināllikuma 50., 51., 52.pants” kopsavilkuma [2.10] punkta izriet, ka, nosakot galīgo sodu pēc vairākiem spriedumiem, jāņem vērā, ka ar jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanu netiek pārtraukta ar iepriekšējo spriedumu noteiktā papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – izciešana, ja vien persona nav apcietināta, vai nav pieņemts jauns tiesas spriedums, pievienojot neizciesto papildsodu. Atzīstot personu par vainīgu un sodot par jaunā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, par izciesto tiesību ierobežošanu tiek atzīts laika posms no šī papildsoda izciešanas uzsākšanas dienas līdz personas apcietināšanas dienai, bet, ja šis drošības līdzeklis netika piemērots, līdz jaunā tiesas sprieduma taisīšanas dienai. Nosakot galīgo sodu pēc vairākiem spriedumiem un piemērojot Krimināllikuma 51.pantu, jaunajā spriedumā noteiktajam sodam jāpievieno agrāk piespriedtā papildsoda – tiesību ierobežošana – daļa, kas nav izciesta jaunā sprieduma taisīšanas dienā (*Augstākās tiesas 2016.gada tiesu prakses apkopojums „Tiesu prakse sodu noteikšanā par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem un pēc vairākiem spriedumiem, sodu saskaitīšanā un aizstāšanā (Krimināllikuma 50., 51., 52.pants)”*, pieejams <http://www.at.gov.lv/lv/judikatura/tiesu-praksesapkopojumi/kriminaltiesibas>).

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa minēto atziņu nav ņēmusi vērā un, nosakot galīgo sodu /pers. A/, nav ņēmusi vērā, ka /pers. A/ turpinājis izciest ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 20.marta spriedumu noteikto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu. Apelācijas instances tiesai, nosakot galīgo sodu /pers. A/, bija jāieskaita arī izciestais papildsoda laiks, kas bija izciests no pirmās instances tiesas sprieduma taisīšanas līdz sava sprieduma taisīšanai.

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa, nosakot apsūdzētajam galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un pilnībā neieskaitot izciesto papildsoda laiku pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 20.marta sprieduma, pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā norādīto pārkāpumu.

[5] Kriminālprocesa likuma 588.panta 3.¹daļa noteic, ka gadījumā, ja kasācijas instances tiesa pieņem šā likuma 587.panta pirmās daļas 2.punktā paredzēto lēmumu, tas ir, atceļ nolēmumu pilnībā vai tā daļā, tā izlemj arī jautājumu par drošības līdzekli.

Pirmās instances tiesā /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā – atcelts. Apelācijas instances tiesa spriedumā par drošības līdzekli apsūdzētajam nav lēmusi.

Senāts uzskata, ka drošības līdzekļa piemērošanai apsūdzētajam šajā kriminālprocesa stadijā nav tiesiska pamata.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585., 587., 670., 671 un 672.pantu, tiesa

nolēma:

atcelt Rīgas apgabaltiesas 2020.gada 10.marta spriedumu daļā par /pers. A/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un lietu atceltajā daļā nosūtīt jaunai izskatīšanai Rīgas apgabaltiesā.

Pārējā daļā Rīgas apgabaltiesas 2020.gada 10.marta spriedumu atstāt negrozītu.

Lēmums nav pārsūdzams.

S.Kaija

I.Bičkovičs

I.L.Zemīte